

HELLIG HANDLING

– en veileder for bruk av boka

Et utdrag

- en nøkkel til kirken
- en veiviser gjennom Bibelen
- en bro mellom konfirmant og folkekirke

skrifthuset.no

HELLIG HANDLING – bok og undervisning

Rekkefølgen i HELLIG HANDLING er satt opp med tanke på den som blar i boka på egen hånd. Slik kan boka bli en ressurs for unge voksne i mange år etter konfirmasjonsdagen.

Til undervisning kan HELLIG HANDLING tilpasses ulike opplegg, og stoff kan settes sammen fra alle de fire delene i boka.

I vedlegg 4 finnes et eksempel på dette i en timeplanlegger for de tre første samlingene. Se side 37 flg.

- Første samling: Boka og dåpen
- Andre samling: Kirkerom og gudstjeneste
- Tredje samling: Bibelen

Som hjelp til planlegging er det også satt opp en MATRISE over BOKA og SAMLINGENE som gir en visuell oversikt over hvilket innhold vi foreslår til disse tre samlingene.

Matrisen kan brukes for videre planlegging av konfirmanntiden.

Lykke til!

Innhold veiledning

Se også forslag til timeplanlegger som vedlegg 4, side 37 flg.

1	Boka	side 4
2	Lærebok og Bibel	side 5
3	Konfirmantens egen bok	side 6
3.1	Konfirmasjon som livsfaserite.....	side 6
3.2	Min verden	side 7
4	Årsplanlegging.....	side 8
4.1	Innholdsfortegnelse	side 8
4.2	Timeplanlegger.....	side 9
5	Andakt og formidling	side 10
5.1	Andakt: Tro og vitenskap	side 11
5.2	Andakt: Tro og tillit	side 12
5.3	Andakt: Tre-enig Gud	side 13
5.4	Andakt: Den mørke gåten	side 14
5.5	Andakt: Ti enkle bud	side 15
5.6	Andakt: Dåpen og livet.....	side 16
5.7	Andakt: Livet er analogt	side 17
6	Salmer og sanger	side 18
7	Bønn – Vår Far i himmelen.....	side 19
8	Lysgloben.....	side 19
9	Prosesjon, ritual og rollespill.....	side 20
9.1	Nattverd	side 21
9.2	Dåpspåminnelse.....	side 22
9.3	Dåp som rollespill.....	side 23
9.4	Bryllup som rollespill.....	side 24
10	Temasamling med kirkegårdsvandring	side 26
11	Konfirmantens egen gudstjeneste.....	side 28
Vedlegg 1: Dåpspåminnelse		side 30
Vedlegg 2: Rollespill vielse		side 32
Vedlegg 3: Temasamling med kirkegårdsvandring		side 34
Vedlegg 4: Timeplanlegger		side 37

Appen “VEIEN” – et smart spill for konfirmanter

Appen er utviklet for tilrettelagt undervisning, men er også et fint spill for hele konfirmantgruppa.

VEIEN kan lastes ned gratis fra App-Store og GogglePlay.
Søk “VEIEN” eller “Skrifthuset”.

Det finnes også en egen veiledning for appen.

Her er det oversikt over innhold og funksjonalitet i appen.

Veiledningen kan lastes ned gratis fra vår nettbutikk. Se produkt “VEIEN” der.

1 Boka

Den gyldne tråden gjennom hele boka er det som skjer ved dåp og gudstjeneste, konfirmasjon, bryllup og begravelse. Kirkerommet kan bli det beste læringsmiljøet for 15-åringer hvis de får være aktivt med som deltakere. Liturgiene inneholder kirkens troslære i en sum. Vi lærer slik vi ber.

Innholdsfortegnelsen på s.1 viser de tre hoveddelene:

- Dåpen
- Gudstjeneste,
- Kirke hele livet

Konfirmantene blir kjent med innholdet ved å bruke boka. For den som skal planlegge undervisningen finnes en komplett innholdsfortegnelsen på side 8 her i veiledningen.

Gjennom hele boka er bibelsitat og oppgaver er fremhevet i egne rammer. Se for eksempel side 10-11.

Dåpen

Dåpen skjer bare én gang, men gjelder hele livet.
Side 2–23

Gudstjeneste

De hellige handlingene i kirken minner oss om at hele livet er hellig.
Side 24–61

Kirke hele livet

Konfirmasjon, bryllup og begravelse er viktige merkedager.
Side 62–95

Bibelsitat

Jesus sa: «Hva er Guds rike likt? Hva skal jeg sammenligne det med? Det er likt et sennepsfrø som en mann tok og sådde i hagen sin. Det vokste og ble til et tre, og himmelens fugler bygde rede i greinene på det.» Igjen sa han: «Hva skal jeg sammenligne Guds rike med? Det er likt en surdeig som en kvinne tok og la inn i tre mål mel, så det hele til slutt var gjennomsyret.» (Luk 13,18–21)

Les gjennom forklaringene nedenfor.

Hva synes du er det fineste som skjer i "en hellig allmenn kirke"?

Oppgaver

... EN HELLIG, ALLMENN KIRKE

Jeg hører til i Guds verden selv om jeg ikke er perfekt.

... DE HELLIGES SAMFUNN

Kirken er et stort fellesskap på tvers av alder og interesser, nasjonalitet og sosial status, kjønn og seksuell identitet.

... SYNDENES FORLATELSE

Gud tilgir oss og frelser oss fra den makten synden har over oss. Jeg kan tilgi andre, og jeg kan selv våge å be om tilgivelse.

... LEGEMETS OPPSTANDELSE

Også når jeg en dag skal dø. ^{fs. 10.11}
Jeg må ikke bli en ^{an}
I dåpen er ^{er}

Bonuskapitler

Her kan du finne ut mer om Bibelen, kirken og kristen tro.
Side 96–113

I bokas fjerde del finnes flere bonuskapitler om bibel, kirkeår og hverdagsliv. Det finnes stadig mer vi kan fordype oss i både i Bibelen, i kirken og i våre egne liv.

2 Lærebok og Bibel

Bibelen er grunntekst både for kirkens liv og for vår personlige tro. Men ett-tusen-fem-hundre sider med liten skrift på tynt papir er i meste laget for en femtenåring.

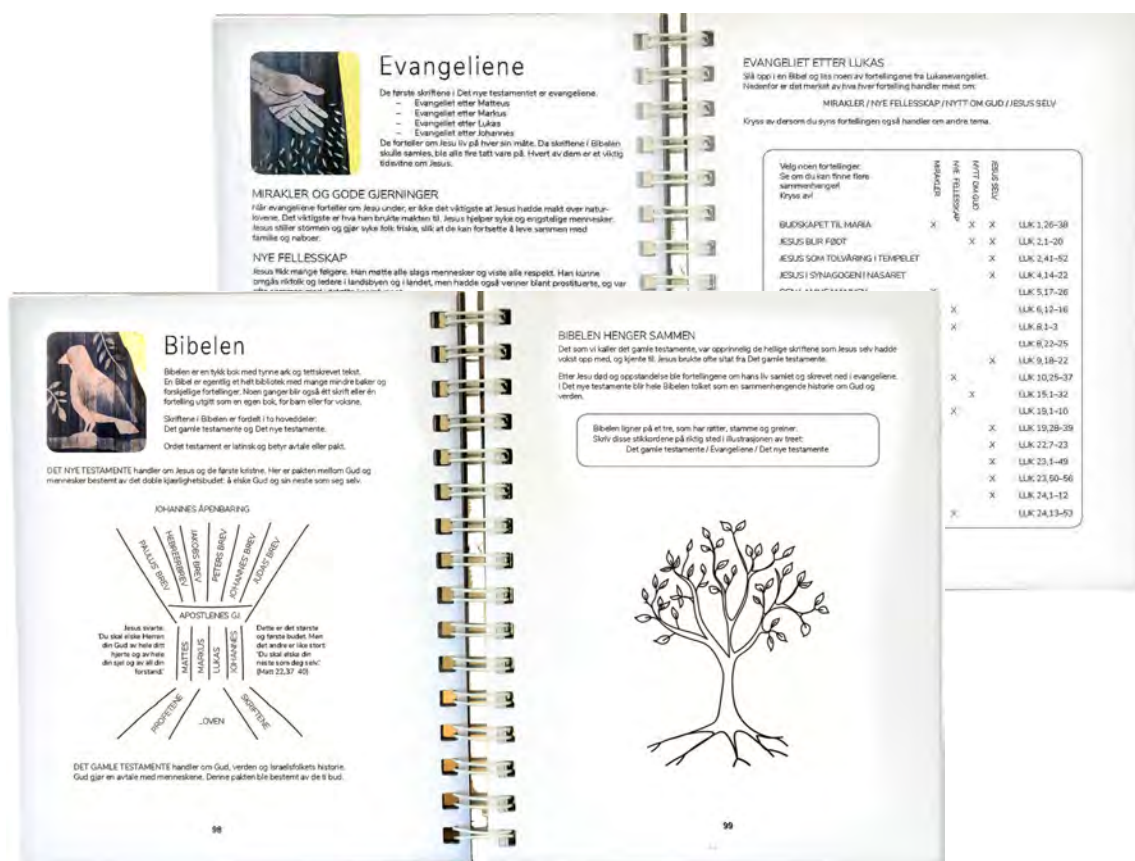
I “Hellig Handling” har vi derfor valgt ut noen bibeltekster som er fordelt gjennom hele boka. Slik kan konfirmanten lese tekstene og se at Bibelen er viktig i den kristne tro.

Ved at vi gjengir hele bibelavsnitt, vil dette også gjøre konfirmantene kjent med Bibelens eget språk og uttryksmåte. Vi har valgt å fokusere på Lukasevangeliet. Dersom konfirmantbudsjettet tillater det, kan “Hellig Handling” gjerne brukes sammen med heftet “Lukas – Bibelen lett å lese” fra Bibelselskapet/Verbum. Ellers vil et klassesett med bibler være nyttig.

To bonuskapitler om bibelbruk

Bokas del 4: Bonuskapitler innledes med to oppslag om bibelbruk. Her er Bibelen fremstilt som et tre med røtter, stamme og greiner. Dette viser at det finnes en levende sammenheng mellom de ulike skriftene i Bibelen.

Se innhold og oppgaver på sidene 98-101

Det muntlige Ordet

Konfirmanttiden skal ikke være et boklig bibelstudium for de skoleflinke. I “Hellig Handling” knyttes derfor Bibelen også til gudstjenesten. Som eksempel på de tre lesningene i gudstjenesten har vi valgt julaften med profeten Jesaja, 1. Johannesbrev og Juleevangeliet fra Lukas. Se kapittelet “Åpent hus” (s.36-37).

En ekte “Hellig-Handling-hjemmeoppgave” kunne være å oppfordre konfirmantene til å lese juleevangeliet ved middagsbordet hjemme på julaften.

På sidene 38-39 gis det hjelp til å oppdage ulike type tekster, og stille egne spørsmål.

3 Konfirmantens egen bok

“Hellig Handling” kan tilpasses ulike undervisningsopplegg. Boka kan brukes på leir, i kirkerommet, i undervisningstimer med ansatte og i grupper med frivillige ledere. “Hellig Handling” skal være et verktøy for prest, kateket og trosopplærer, og for frivillige hjelpeledere.

Flere av kapitlene i bokas Del 1 kan formildes gjennom korte andakter. På sidene 10-17 her i veiledningen finnes sju forslag til slike andakter. En slik andakt er enkel å lede også av frivillige hjelpeledere som ikke er vant til å holde en “personlig andakt”.

Det viktigste er at “Hellig Handling” skal være konfirmantens egen bok, en håndbok og arbeidsbok i løpet av konfirmanttiden, og et godt minne og en ressursbok om livet i folkekirken gjennom mange år etter konfirmasjonsdagen.

På sidene 4-5 kan konfirmantene gi boka et personlig preg ved å lime inn (eller tegne) et bilde av seg selv og skrive navn og fødsels- eller dåpsdato.

Også i andre oppgaver gjennom boka kan de sette sin egen signatur:

- Min verden” side 30-31
- Dagens sukk og takk” side 40-41
- Min egen kirke” side 60-61
- Min konfirmasjon” side 70-71

3.1 Konfirmasjon som livsfaserite

Et viktig særpreg med “Hellig Handling” er at vi løfter frem konfirmasjonen som en av de viktige livsfaseritene i Den norske kirke. Gjennom generasjoner har vi tatt denne delen av kirkens liv som en selvfølge, og “kirken selv” har kunnet prioritert krefter og frivillighet på foreningskirken.

Som fri folkekirke oppdager vi litt etter litt hvilken verdi de kirkelige livsfaseritene har, ikke bare som kontaktflate for forkynnelse og menighetsbygging, men også som det stedet der kristen tro og livstolkning leves ut.

Både i boka og i veiledningen til “Hellig Handling” forsøker vi å vise hvordan fokus på kirkens livsriter også kan virke fornyende på frivillighet og ungdomsarbeid. Dypest sett holdes kirken levende av Ord og sakramentene, ikke av våre aktiviteter. De kirkelige livsfaseritene har også sakramental karakter. Dette er handlinger som ligger åpne både for deltakelse og forståelse.

Se også Bispemøtets ressurshefte “Konfirmanttidens teologi” fra 2020.

<https://ressursbanken.kirken.no/nb-NO/2020/konfirmasjonstidens%20teologi/>

Konfirmasjonstidens teologi

Ressurshefte om konfirmasjon utarbeidet av Bispemøte
høsten 2020

3.2 Min verden

Dette er en av bokas mange gjøre-oppgaver.

Slike oppgavene kan skape verdifull stillettid i løpet av en konfirmantsamling.

Se side 30-31

Dette er en fin «bli-kjent-med-konfirmanten-oppgave» som egner seg i starten av konfirmanttiden.

Konfirmantene kan selv velge om de vil skrive, tegne eller klippe og lime en collage, og bestemme hvor mye de vil gi av seg selv. Vi har erfart at de aller fleste er motivert for å komme i gang med konfirmantåret og gi litt av seg selv i starten.

Opgaven vil bli løst ulikt ut fra konfirmantenes modenhet, kognitiv kapasitet og motivasjon. Noen vil reflektere over den store verden vi er en del av. Andre vil vise bilder av mamma og pappa og katten sin. Besvarelsen må leses med rausket! Gutten med den vesle "Jeg-prikken" ... var han bare lat? ... eller hadde han noe viktig å fortelle?

De to oppgavene "Sammen" (s.4-5) og "Min verden (s.30-31) viser også hvordan dere kan arbeide med flere av bokas fire deler samtidig: Dåpen, gudstjenesten, de kirkelige handlingene og bonus-stoffet.

Min egen kirke

Opgaven «Min egen kirke» på side 60–61 ligner på "Min verden". Her kan de si noe om hvordan de mener kirken burde fungere i vår tid. Eller de kan tolke oppgaven helt bokstavelig: Å samle noen bilder – gjerne noen detaljer – fra sin egen kirke.

Illustrasjonene i HELLIG HANDLING er hentet fra utsmykning fra tre norske kirker. Denne oppgaven kan på lignende måte gi plass til bilder fra den lokale kirken.

4 Årsplanlegging

Konfirmanttiden legges opp ulikt fra menighet til menighet. Derfor inneholder vår veiledning heller ingen fiks ferdig årsplan, bare et forslag til hvordan de tre første samlingene kan legges opp for å introdusere **boka**, **gudstjenesten** og **Bibelen**. Se vedlegg 4, side 37. flg.

Her følger en detaljert innholdsfortegnelse med sidehenvisninger til hvert kapittel i boka. Vi har merket med * fire viktige "gjøre-oppgaver".

Innholdsfortegnelsen på side 1 i boka viser bare de fire delene: DÅPEN, GUDSTJENESTE, KIRKE HELE LIVET og BONUSKAPITLER.

4.1 Innholdsfortegnelse

DÅPEN	2
Sammen * (oppgave/collage)	4
Sakrament	6
Dåp	8
Tro og vitenskap	10
Tro og tillit	12
Trosbekjennelsen og dåpen	14
Den mørke gåten	16
Ti enkle bud	18
Dåpen og livet	20
Livet er analogt	22

GUDSTJENESTE	24
Kirken	26
Kirkeåret	28
Min verden * (oppgave/collage)	30
Fire rom	32
Veien inn	34
Åpent hus	36
Forbønn – sukk og takk * (oppgave/collage)	40
Hemmelig rom	42
Veien videre	46
Kirkedagbok	48
Diakoni – dugnad for livet	56
Misjon	58
Min egen kirke * (oppgave/collage)	60

KIRKE HELE LIVET	62
Be en bønn	64
Konfirmasjon	66
Min konfirmasjon * (oppgave/collage)	70
Liv og livssyn	72
Dialog	76
Frihet, likhet og kjærlighet	78

Bryllup	80
Liv og død	84
Gravferd.....	86
Diger dag	90
Skriftemål	92
Jeg – en fadder?	94
BONUSKAPITLER	96
Bibelen	98
Evangeliene	100
Den første kirken	102
Små og store helter	106
En evangelisk-luthersk Kirke	108
Bibelen og livet	110
Etterord	112

4.2 Timeplanlegger

Som vedlegg 4, på side 37 flg. er det satt opp en detaljert TIMEPLANLEGGER for de tre første samlingene:

- Første samling: Boka og dåpen
- Andre samling: Kirkerom og gudstjeneste
- Tredje samling: Bibelen

I denne timeplanleggeren er det også satt opp en MATRISE over INNHOLD I BOKA og INNHOLD I SAMLINGENE. Dette gir en visuell oversikt over hvilket innhold vi foreslår til disse tre første samlingene.

Matrisen kan brukes for videre planlegging av flere samlinger, der innholdet fra boka fordeles på tilsvarende måte.

5 Andakt og formidling

Det er en fin skikk at hver konfirmantsamling inneholder en andakt, gjerne som avslutning. Se forslag til sju andakter med tema fra boka nedenfor.

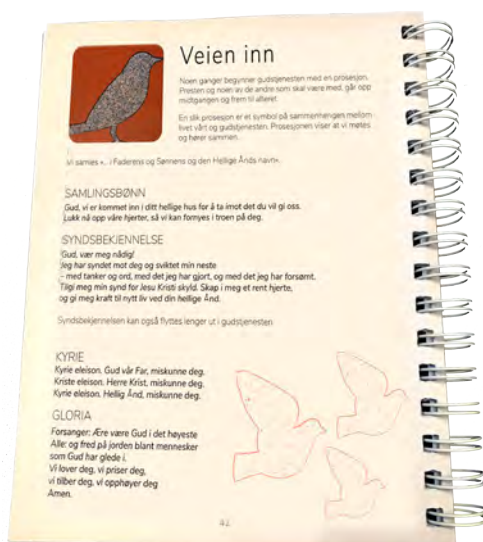
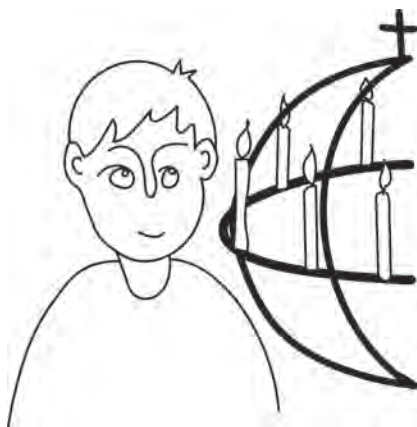
Til første samling foreslår vi at oppslaget DÅPEN (s.8-9) brukes som andakt. Se hvordan dette kan legges opp i VEDLEGG 4 – Timeplanlegger (s.37 flg. i Veiledningen).

Andaktene bør følge en fast ordning. Her er tre forslag:

- Tenne lys for hverandre i globen, lese fra Bibelen, be “Vår Far i himmelen”. Se mer om dette på side 19 her i Veiledningen.
- Synge en sang, lese fra Bibelen, lese “Forsakelsen og troen”, be “Vår Far i himmelen”.
- “VEIEN INN” (Bønn/Syndsbekj./ Kyrie/Gloria, side 34), lese fra Bibelen, “Vår Far i himmelen”, Velsignelsen.

Dere kan samles rundt lysgloben, rundt døpefonten eller sitte i en ring.

Konfirmangruppa kan bruke side 34 i Hellig Handling som agende for andakten, eller det løse arket med “Forsakelsen og troen” og “Vår Far i himmelen” bak i boka.

De sju kapitlene på sidene 10-23 i boka kan formildes i sju andakter. På de neste sidene her i veiledningen følger noen utdrag fra disse kapitlene. Disse tekstene kan leses sammen med en bibeltekst. På denne måten kan også hjelpeledere med liten erfaring få øve seg på å lede en andakt.

Tema	Bibeltekst *
– 1. Tro og vitenskap s.10	Luka 5,17-26 *
– 2. Tro og tillit s.12	Luk 19,1-10
– 3. Treenighet og dåp s.14-15	Matt 28,18-20 *
– 4. Den mørke gåten s.16	Luk 6,37-42 *
– 5. Ti enkle bud s.18	Matt 22,37-40
– 5. Dåpen og livet s.20	Luk 13,18-21
– 7. Livet er analogt s.22	Matt 26,26-29 *
	Den lamme som ble båret til Jesus
	Jesus og Sakkeus
	Misjons- og dåpsbefalingen
	Om flisen og bjelken i øyet
	Det doble kjærlighetsbudet
	Lignelsen om sennepsfrøet og surdeigen
	Jesus innstifter nattverden

* Bruk en Bibel. Denne bibelteksten er ikke trykket i boka.

5.2 Andakt: Tro og tillit

Fra sidene 12-13.

Luk 19,1-10 Jesus og Sakkeus

Formidling

Det vesle ordet «tro» har flere betydninger.

- Å tro kan bety å anta: Jeg tror det må finnes en gud.

- Tro kan også være en personlig bekreftelse av fakta: Jeg tror at fortellingene om holocaust under andre verdenskrig er sann.

- Men aller viktigst; tro handler om tillit: Jeg tror på deg.

Denne betydningen ser vi også i uttrykkene «å betro seg» til noen, og «å ha tiltro» til noen.

Bibeltekst

Jesus kom inn i Jeriko og dro gjennom byen. Der var det en mann som het Sakkeus. Han var overtoller og svært rik. Han ville gjerne se hvem Jesus var, men han kunne ikke komme til for folkemengden, for han var liten av vekst. Da løp han i forveien og klatret opp i et morbærtre for å få se ham på et sted hvor han måtte komme forbi. Og da Jesus kom dit, så han opp og sa til ham: «Sakkeus, skynd deg og kom ned! For i dag må jeg ta inn hos deg.» Han skyndte seg da ned og tok imot ham med glede. Men alle som så det, murret og sa: «Han har tatt inn hos en syndig mann.»

Men Sakkeus sto fram og sa til Herren: «Herre, halvparten av alt jeg eier, gir jeg til de fattige, og har jeg presset penger av noen, skal de få firedobbelt igjen.» Da sa Jesus til ham: «I dag er frelse kommet til dette huset, for også han er en Abrahams sønn. For Menneskesønnen er kommet for å lete etter de bortkomne og berge dem.» (Luk 19,1-10)

Den rike Sakkeus hadde mange penger, men ingen venner. Da Jesus kom til byen, klatret Sakkeus opp i et tre for å få et glimt av ham. Denne dagen fikk Sakkeus noen å betro seg til.

9.4 Bryllup som rollespill

Alternativ 1 – Vielse

Oppslaget på side 80-81 i boka kan brukes i et rollespill for et kirkebryllup.

Du fordeler roller som brudepar, forlovere, foreldre eller venner.

Noen kan lese en bibeltekst, synge en sang eller lese et dikt. Hvis årstiden klaffer, vil noen kanskje også løpe ut og plukke blomster til en brudebukett.

I tillegg til lek og moro, vil et slikt rollespill vise viktige sider ved et kirkebryllup, at dette er noe mer enn bare en romantisk og pompøs seremoni.

- Brudeparet kan velge om de vil si løftet til hverandre, eller bare svare «Ja» når presten spør.
- Forloverne kan legge en hånd på skulderen til brudeparet mens presten ber for dem.
- Brudeparet kan være med å velge hvilke tekster som skal leses fra Bibelen.
- Venner eller familie kan lese en tekst.
- Det skal velges og synges noen salmer.

Du kan fordele forberedelsene til rollespillet slik at noen jobber med tekstvalg, andre med salmevalg, osv.

Alternativ 2 – Gode løfter

Dette er en variant som lar konfirmantene oppleve hva det vil si å gi hverandre gode løfter.

I hovedsak gjennomføres denne varianten av rollespillet på samme måte som alternativ 1, men med én endring. Spørsmålet og løftene endres slik:

Liturg: Vil du ha (fullt navn), som står ved din side, som din medkonfirmant?

Gjenta etter meg:

... Jeg ser på deg (fornavn) som min medkonfirmant

... Jeg vil respektere deg

... og være åpen og ærlig mot deg

... i gode og i kjedelige konfirmantsamlinger

... helt til vi er blitt konfirmert.

Målsettingen med denne varianten er å skape en autentisk opplevelse av hva det vil si å avgi et løfte her og nå, og at de store løftene ikke bare handler om fremtiden og det voksne livet.

Hvis du velger denne varianten, altså «medkonfirmant» i stedet for «ektefelle», bør du gjøre dem forberedt på dette, for å unngå at det blir opplevd som en partykiller.

Til gruppa trenger du bare å si at du vil justere litt på selve ekteskapsløftet, for å unngå misforståelser ... etter at noen foreldre skal klage; «dere er jo bare 15 år!»

Til «brudeparet» må du vurdere om de også skal få øve seg på de alternative formuleringene på forhånd.

Bortsett fra denne forandringen beholder du alt det som ellers sies om ekteskap og samliv i liturgien. I samtalen etterpå kan dere også beholde fokus på samliv og trofasthet. Opplevelsen av at et løfte angår oss, kan overføres til nye situasjoner.

Som VEDLEGG 2 på side 32 i denne veiledningen finner du et fullstendig manus for hvordan dette rollespillet kan gjennomføres.

Forberede konfirmasjonsdagen

Disse to rollespillene – uansett hvilken variant du velger – kan også brukes som en forberedelse til selve konfirmasjonsdagen. Da skal de også knele ved alterringen og bli bedt for.

Selv om konfirmasjonen i dag «bare» er en forbønnshandling, har handlingen stadig et preg av løfte og forpliktelse. Sammen med hele menigheten blir konfirmantene oppfordret til å forsake djevelen og bekjenne troen på Den treenige Gud.

Se mer om konfirmasjonens performative preg i Bispemøtets ressurshefte «Konfirmanttidens teologi» fra 2020, særlig side 11. Se www.kirken.no og søk i RESSURSBANKEN.

<https://ressursbanken.kirken.no/nb-NO/2020/konfirmasjonstidens%20teologi/>

Konfirmasjonstidens teologi

Ressurshefte om konfirmasjon utarbeidet av Bispemøte
høsten 2020

10 Temasamling med kirkegårdsvandring

Gravferdsliturgien på side 86-87 i boka kan brukes i en temasamling om «Livet, døden og det kristne håpet». Kirkegårdsvandringen utgjør aktivitetsdelen, mens innholdet i de to kapitlene LIV OG DØD og GRAVFERD (side 84-89) kan brukes i en formidlingsdel i kirkerommet.

Liv og død

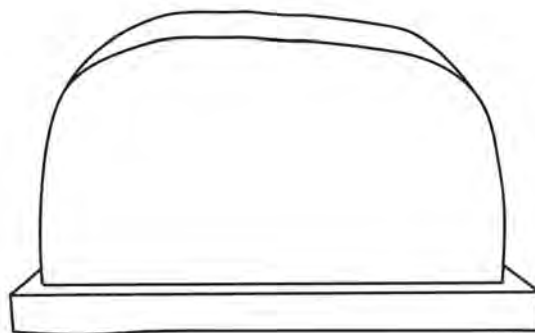
Når det skjer et dødsfall i familien eller blant venner, er det godt å ha ritualer og symbol. Vi kan tenne et levande lys i kirken, på nattbordet ved sykesenga eller i veikanten der det skjedde en ulykke.

Et symbol er et enkelt bilde av noe som er usynlig og vanskelig å forstå. Symbolet setter sammen et bilde fra naturen – eller en vanlig handling – med et nytt ord eller en ny forklaring. Slik får vi hjelp til å bearbeide og fundere over det vi ikke kan begripe med fornuften.

De tre spadene med jord ute ved graven var opprinnelig de første spatakene for å grave igjen eller «lukke» graven. Dette gjorde man gjerne mens alle ble stående ved graven, og man brukte da disse symbolske ordene:

Av jord er du kommet.
Til jord skal du bli.
Av jorden skal du igjen oppstå.

Kirkegårdsvandringen tar utgangspunkt i symbol knyttet til døden og det evige liv, både bilder og symbol på gravsteiner og selve gravferdsritualet tolket som symbolhandlinger.

Ved å ta «ett skritt tilbake» og gå veien om symbolene, kan vi i virkeligheten komme nærmere de store og følsomme spørsmålene, samtidig som vi gir konfirmanten frihet til selv å bestemme hvor mye de vil utlevere av sine personlige og private opplevelser og følelser.

Symbolene skaper et rom, der det både blir tillatt og mulig å være personlig. Under en kirkegårdsvandring, der konfirmantene ser etter symbol på gravsteinene, kan du også komme til å oppleve at en av dem ønsker å vise de andre i gruppa graven til en nær slektning eller venn.

En slik temasamling kan legges opp med to eller tre stasjoner som grupper av konfirmanter veksler eller roterer mellom.

Stasjon 1: Kirkerommet

Gjenstander knyttet til gravferd:

- Levende lys
- en krans
- jordkasse og spade til jordpåkastelse
- lilla klede og katafalk til kisten
- en kiste.

Noen av gjenstandene kan også erstattes med bilder på skjerm eller på plakater.

Denne stasjonen ledes av en prest, som har erfaring fra begravelser.

Stasjon 2: Kirkegården.

Konfirmantene tar med seg boka (side 89) og en blyant, og blir først vist til noen utvalgte graver for å se symbol på steinene. Så får de gå rundt fritt et avtalt tidsrom.

- velg ut noen symbol de synes er fine eller spesielle
- tegn ett av disse inn på gravsteinen på side 89
- alternativ: å tegne av flere symbol på et ark de får utlevert og velge ett av disse til boka etter vandringen

Vandringen ledes gjerne av en kirkegårdsarbeider.

Stasjon 3: Samtale.

Denne stasjonen krever et egnet rom der gruppa kan sitte uforstyrret. Samtalen ledes av en konfirmantleder eller en diakon.

Samtales kan gjerne inneholde en kort innledning om normale sorgreaksjoner. For grupper som kommer fra en av de andre stasjonene skal det også være rom for å stille spørsmål og snakke om det de har sett og hørt der.

Ut fra rekkefølgen i roteringen må også innholdet i de andre stasjonene kunne justeres for de enkelte gruppene. Dersom tredelingen oppleves vanskelig (de tre gruppene får ulik oppstart), kan man også velge å ha bare to stasjoner.

- 1) Kirkegårdsvandring for å finne symbol på gravsteiner, med samtale i gruppa om symbolene de har funnet.
- 2) Kirkerom og gravferdshandling med samtale om ritualer og symbolhandlinger der, og om sorgreaksjoner og sorgarbeid, f.eks. også om å senke kisten ned i graven.

Som VEDLEGG 3 på side 34 i denne veiledningen finner du et manus til samlingen i kirkerommet ut fra innholdet i kapitlene LIV OG DØD og GRAVFERD i boka.

Vedlegg 4 – Timeplanlegger

En viktig tanke med boka er at den skal kunne tilpasses ulike undervisningsopplegg, og også være en ressursbok for unge voksne i mange år etter konfirmasjonsdagen. Rekkefølgen av stoff i de fire delene er derfor satt opp med tanke på den som leser i boka på egen hånd.

I undervisningen kan man hente stoff fra ulike deler. Slik vil konfirmanter bli kjent med sammenhenger og innhold i hele boka. Her følger et forslag for de tre første samlingene.

- Første samling: Boka og dåpen
- Andre samling: Kirkerom og gudstjeneste
- Tredje samling: Bibelen

Som hjelp til planlegging har vi også satt opp en MATRISE for innhold i BOK og SAMLINGER. Den gir en visuell oversikt over hvilket innhold fra boka vi foreslår til de tre første timene. Matrisen kan brukes videre for å planlegge flere samlinger.

Timeplanleggeren kan bli utvidet med forslag til flere samlinger etter hvert som det skulle komme innspill og erfaringer fra brukerne.

Lykke til.

1. samling BOKA OG DÅPEN

2. samling KIRKE OG GUDSTJ

3. samling BIBELEN

DÅPEN	2
Sammen	4
Sakrament	6
Dåp	8
Tro og vitenskap	10
Tro og tillit	12
Trosbekjennelsen ...	14
Den mørke gåten	16
Ti enkle bud	18
Dåpen og livet	20
Livet er analogt	22

GUDSTJENESTE	24
Kirken	26
Kirkeåret	28
Min verden	30
Fire rom	32
Veien inn	34
Åpent hus	36
Forbønn ...	40
Hemmelig rom	42
Veien videre	46
Kirkedagbok	48
Diakoni ...	56
Misjon	58
Min egen kirke	60

KIRKE HELE LIVET	62
Be en bønn	64
Konfirmasjon	66
Min konfirmasjon	70
Liv og livssyn	72
Dialog	76
... kjærlighet	78
Bryllup	80
Liv og død	84
Gravferd	86
Diger dag	90
Skriftemål	92
Jeg – en fadder?	94

BONUSKAPITLER	96
Bibelen	98
Evangeliene	100
Den første kirken	102
Små og store helter	106
... luthersk Kirke	108
Bibelen og livet	110
Etterord	112

1. DÅP + +
s.1-7

5. Andakt
DÅP s.8-9

4. Oppg. Min verden
s.30-31

2. Fadervår
s.64-65

Kanskje også Lucia...
for å bruke noe fra alle
de fire deler i boka:

3. Lucia / Hellig-Olav
-dåpen har sin pris!
s.106

1. Andakt
LIVET ER ANALOGT
s. 22-23 *

2. En eller flere av
disse oppgavene:

Oppg. Livet er analogt
side 23.

Oppg. Eget kirkerom
side 27

Oppg. "Sukk" / "Takk"
side 40-41

3. FIRE ROM
- Veien inn
- Åpent hus
- Hemmelig rom
- Veien videre
side 32-47

4. KIRKEDAGBOK
side 48 flg.

1. Andakt
TRO OG VITENSK.
s. 10-11*

2. En eller flere av
disse oppgavene:

Oppg. Jeg tror at jeg vet
side 11.

Oppg. Livet er analogt
side 23.

* NB: Til andaktene i disse
samlingene bruker konfirmanter et
fast manus, f.eks. side 34 / VEIEN INN,
mens den som leder andakten bruker
ulikt innhold fra gang til gang.
Se veiledningen s.10 flg

3. BIBELEN
side 98-99

EVANGELIENE
side 100-101

Oppg. Bibelen og livet
side 110-111

Oppg. Joh-evangeliet
side 112-113

Tema:

Tema:

Tema:

Tema:

Tema: